

פיתוח

משחקי מחשב

איך להפוך את המשחק שלכם
למשחק מנצח

אראל סגל-הלוי

משחק מנצח

עכשיו, כשהמשחק שלכם כבר רץ ואפשר לשחק בו, הגיע הזמן לשפר אותו כך שיהיה מושלם. מה בדיוק לשפר?

1. תיפקוד - functionality
2. שלמות - completeness
3. איזון - balance
4. הנאה - fun

תיפקוד - FUNCTIONALITY

הגדרה: שחקן הפוגש את המשחק בפעם הראשונה, מצליח לשחק בו בלי עזרת מעצב המשחק:

- להפעיל את תהליך-ההתחלה
- להפעיל את תהליך הליבה ולהתקדם במשחק
- להפעיל את תהליך הסיום

השחקן מצליח להבין את המשחק:

- להבין את היעדים
- להבין את החוקים המגבילים את הפעולות
- להבין את החוקים הקובעים תוצאות של פעולות

תיפקוד - FUNCTIONALITY

איך בודקים?

נותנים לשחקני-ניסוי לשחק, בלי לתת להם הוראות, ובלי שיראו אחד את השני (שלא יעתיקו).

אם השחקן לא הבין - אז הבעיה היא במשחק ולא בשחקן.
השחקן תמיד צודק!

שלמות - COMPLETENESS

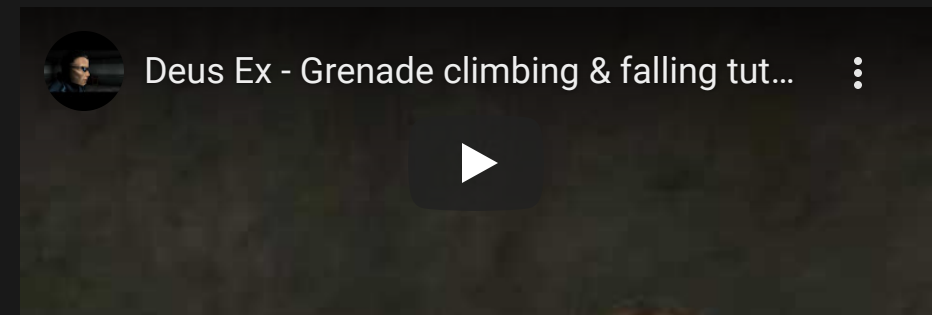
הגדרה: המשחק מתמודד היטב עם כל המצבים האפשריים.

- גבולות המשחק מוגדרים היטב;
- חוקי המשחק מתייחסים לכל המצבים האפשריים.

שלמות - COMPLETENESS

פירצה - LOOPHOLE

= פגם שהשחקנים יכולים לנצל כדי להשיג יתרון לא מכוון.

Camping

שלמות - COMPLETENESS

מבוי סתום - DEAD END

= מצב שבו שחקן תקוע ולא יכול להתקדם לקראת היעד:

- כדי לנצח במשחק צריך לפתור פאזל עם כמה חלקים; השחקן פספס את אחד החלקים ולא יכול לחזור אחורה.
- במשחק אסטרטגיה, השחקן צריך משאבים כדי להמשיך, אבל כל המשאבים בעולם נגמרו.
- השחקן נופל לבור ולא יכול לצאת ממנו.

שלמות - COMPLETENESS

עצות לבדיקת שלמות המשחק

- הכינו גרסאות שונות של המשחק, המתחילות ממקומות שונים ומשלבים שונים. כך תוודאו ששחקני-הניסוי שלכם בודקים את כל חלקי המשחק ולא רק את ההתחלה.
- בקשו משחקני-הניסוי שלכם לשבש את המערכת באופן מכוון. אתגרו אותם למצוא דרכים יצירתיות לכך.

שחקנים שונים מתאימים לבדיקות שונות:

- מתחילים - מתאימים לבדיקת תיפקוד;
- גיימרים כבדים - טובים לבדיקת שלמות.

איזון - BALANCE

הגדרה: המשחק הוא ברמת הקושי והסיבוך המתאימה לקהל-היעד.

1. איזון המאפיינים המספריים
2. איזון הדינמיקה
3. איזון תנאי ההתחלה
4. איזון לרמות-מיומנות שונות

איזון - BALANCE

1. איזון המאפיינים המספריים

אם תיכנתתם את המשחק בצורה נכונה, לכל רכיב יש הרבה מאפיינים שאפשר לשנות בקלות.

טכניקה לאיזון מאפיינים: בדיקת מקרי-קצה: שינוי ערכי המאפיינים לערכים גדולים מאד או נמוכים מאד ומציאת נקודת האיזון ביניהם.

איזון - BALANCE

2. איזון הדינמיקה

- הצלחה עלולה לחזק את השחקן ולגרום למשחק להיות קל מדי. פתרונות: הגדלת רמת הקושי עם הזמן (טטריס; Mario Kart 64); אסון-טבע אקראי; הוצאות אחזקה.
- חפצים שולטים - כל-כך חזקים שאף אחד לא רוצה להשתמש בחפצים אחרים. פתרונות: איזון בטבלאות אקסל; לכל חפץ חוזקה וחולשה (כמו ב"אבן נייר ומספריים").
- אסטרטגיה שולטת - כל-כך טובה שאף-אחד לא רוצה להשתמש באסטרטגיות אחרות. פתרונות: שינוי המאפיינים כך שלכל אסטרטגיה יש חוזקה וחולשה.

איזון - BALANCE

3. איזון תנאי ההתחלה

תנאי ההתחלה של כל השחקנים צריכים להיות הוגנים כך שלכולם סיכוי שווה לנצח.

- משחקים סימטריים: תנאי התחלה זהים לכולם. התור הראשון יוצר חוסר איזון - יש לבנות את המשחק כך שהתור הראשון ייתן יתרון קטן בלבד (דוגמאות: שחמט, מונופול, קטאן).
- משחקים אסימטריים: לשחקנים שונים יש תפקידים שונים; לכל שחקן יש חוזקות וחולשות (דוגמאות: Command and Conquer; Battlefield 1942; Scotland Yard).

אִיזוֹן - BALANCE

4. איזון המיומנות

- נותנים למתחילים לשחק וקובעים את המשתנים כך שהם יצליחו לנצח - זו הרמה הנמוכה;
- נותנים למתקדמים לשחק וקובעים את המשתנים כך שהם יצליחו לנצח - זו הרמה הגבוהה;
- קובעים את ערכי המאפיינים באמצע בין הרמות.

אִיזוֹן - BALANCE

אִיזוֹן - סִיכּוּם

- בצעו שינוי אחד בכל פעם - בדקו כל שינוי בנפרד.
- התאמנו הרבה - איזון הוא מיומנות שרוכשים עם הניסיון.

הנאה - FUN

איך נדע אם המשחק מהנה? - נקשיב לשחקני הניסוי שלנו:

1. יעדים: נבקש משחקני הניסוי לדבר בקול רם על המטרות שלהם במהלך המשחק; נבדוק אם הן מתאימות ליעדי המשחק המתוכננים, או שיש להם יעדים מקוריים. האם היעדים קלים או קשים להשגה?
2. תחרות: נקשיב לשחקני הניסוי במהלך המשחק ואחריו. האם הם אומרים בהתלהבות "ניצחתי אותך!"?
3. למידה: נשאל את שחקני הניסוי: האם למדתם כישורים חדשים תוך כדי המשחק?
4. בחירות מעניינות: נשאל את שחקני הניסוי איזה התלבטויות היו להם, איזה בחירות ביצעו ומדוע ביצעו אותן? האם הבחירות משמעותיות ומעניינות, או קטנות ומשעממות? האם הבחירות נעשות מתוך מחשבה, או באופן שרירותי ואקראי?

הורגי הנאה - FUN KILLERS

1. מיקרו-ניהול

לשחקן יש יותר מדי שליטה בפרטים קטנים של המשחק;
צריך לבצע אותן משימות שוב ושוב באופן שאינו תורם
לחויית השחקן הרצויה - "micromanagement hell".
(הליכה ממקום למקום, אכילה, בחירת יחידות ונשקים לצבא, קרבות).

פתרונות: ניהול אוטומטי

(הגעה ע"י מפה, אכילה אוטומטית, ערכי ברירת-מחדל, קרב מחושב).

הורגי הנאה - FUN KILLERS

2. קיפאון

השחקן מתקדם במשחק, אבל המשחק נשאר באותה רמה.

פתרון: לשנות את האירועים במשחק כך שהשחקן יראה איך כל פעולה מקרבת אותו לניצחון.

איזון כוחות: אף יריב לא מצליח להכריע.

פתרון: אירוע אקראי שיטה את הכף לטובת אחד היריבים.

קיפאון כלכלי: למשל השחקן לא מצליח לצאת מהחוב.

פתרון: אירוע אקראי שיגרום התאוששות או פשיטת רגל.

הורגי הנאה - FUN KILLERS

3. מכשול בלתי עביר

מכשול יכול להיות בלתי-עביר לשחקנים מסויימים בגלל חוסר ידע, החמצת הזדמנות במהלך המשחק, חוסר ניסיון אינטואיציה לא נכונה.

פתרון: לעצב את המשחק כך שהצעד הבא תמיד יהיה ברור; לזהות מתי השחקן נתקע ולתת לו רמזים.

FUN KILLERS - הורגי הנאה

4. אירועים שרירותיים

שחקנים לא אוהבים הפתעות רעות, במיוחד כשהן הורסות להם דמות שעבדו עליה כמה חודשים.

פתרון: להזהיר את השחקן מראש ולאפשר לו להתכונן.
לאירוע הרסני במיוחד כדאי לתת שלוש אזהרות.

FUN KILLERS - הורגי הנאה

5. מסלול צפוי מראש

לשחקן אין בחירה בין אפשרויות שונות - העלילה מתקדמת במסלול ליניארי.

פתרונות: עלילה מתפצלת; יעדים נוספים לבחירה
(דוגמה: Civilization) . דמויות עם התנהגויות משתנות היוצרות
תופעות מתהוות שונות בכל פעם (דוגמה: SimCity) .

FUN KILLERS - הורגי הנאה

6. בחירות משעממות

לשחקן יש בחירה בין כמה אפשרויות, אבל כל בחירה מביאה לאותה תוצאה (החלטה חלולה) או שאין לו מספיק מידע כדי לבחור נכון (החלטה לא-מושכלת) או להיפך - ההחלטה הנכונה ברורה מאליה (החלטה טריביאלית).

פתרונות: לבדוק את הבחירות שהשחקנים מבצעים במהלך המשחק, ולוודא שהן משפיעות, מושכלות, ולא-טריביאליות.

להוסיף דילמות, חידות, תגמולים ועונשים.

סיכום

אחרי הרבה בדיקות-משחק והמון
תיקונים, יש לכם משחק:

1. מתפקד
2. שלם
3. מאוזן
4. מהנה

ניצחתם - כל הכבוד!!!

